

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8Co/57/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3619201172
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Legerská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3619201172.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Legerskej a členiek senátu Mgr. Ivany Šlesarovej a JUDr. Ivety Sopkovej v právnej veci žalobkyne: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. C. XXX/XX, XXX XX D., právne zastúpenej: Mgr. René Nguyen, advokát so sídlom Moyzesova 471/1, 958 01 Partizánske, IČO: 50 152 289 proti žalovanému: D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. C. XXX/XX, XXX XX D., v spore o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 5C/24/2019-393 zo dňa 24. apríla 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalobkyni sa proti žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vo výroku I. rozhodol, že do BSM účastníkov konania patrí: 1. Byt č. X nachádzajúci sa na X. poschodí bytového domu s. č. XXX, vchod XX postavený na pozemku parcely reg. „C“ parc. č. XXXX, podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastnícky podiel k pozemku parcely reg. „C“ parc. č. XXXX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 314 m², spoluvlastnícky podiel 6897/52677 zapísaný na LV č. XXXX v podiele 1/1 v katastrálnom území D. v hodnote 80.000 Eur. 2. F. G. E. G. H. A. kombi modrej metalízy vyradené z cestnej premávky 19.02.2018 M1 o hmotnosti 1695 kg v hodnote 150 Eur. 3. F. I. J. D. I.*B.*A. G. G. vyradené z cestnej premávky 20.04.2020 M1 o hmotnosti 1790 kg v hodnote 0 Eur. Vo výroku II. prikázal 1. Byt č. X nachádzajúci sa na X. poschodí bytového domu s.č. XXX, vchod XX postavený na pozemku parcely reg. „C“ parc. č. XXXX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 314 m², spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a zariadeniach bytu, príslušenstva a spoluvlastnícky podiel k pozemku 6897/52677 zapísaný na LV č. XXXX v podiele 1/1 v katastrálnom území D. do výlučného vlastníctva žalobkyne. 2. F. I. J. D. I.*B.*A. G. G. vyradené z cestnej premávky 20.04.2020 M1 o hmotnosti 1790 kg do výlučného vlastníctva žalovaného. Vo výroku III. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalovanému na vyrovnanie sumu 36.575 Eur /slovom tridsaťšesťtisícpäťstosedemdesiatpäť Eur/ do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo výroku IV. uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť na účet tamajšieho súdu súdny poplatok za vyporiadanie BSM vo výške 1.202 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo výroku V. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť na účet tamajšieho súdu súdny poplatok za vyporiadanie BSM vo výške 1.202 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo výroku VI. žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov

konania vo výške 100 %, o ktorých výške rozhodne po právoplatnosti konania vo veci samej vyšší súdny úradník samostatným uznesením.

1.2. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa sa žalobou podanou proti žalovanému domáhala vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva (ďalej len „BSM“) so žalovaným v zmysle § 149 ods. 1, 3 a § 150 Občianskeho zákonníka po rozvedení ich manželstva. Na základe dokazovania vykonaného výsluchom strán sporu, výsluchom svedkov, oboznámením znaleckých posudkov predložených žalobkyňou a ďalších listinných dôkazov produkovaných stranami sporu mal za prvoinštančný súd za preukázané, že manželstvo strán sporu bolo právoplatne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Partizánske sp. zn. 3P/10/2016 zo dňa 06.06.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť 30.08.2017. Súd prvej inštancie konštatoval, že do masy BSM účastníkov konania patrí byt č. X nachádzajúci sa na X. poschodí bytového domu s. č. XXX, vchod XX postavený na pozemku parcely reg. „C“

parc. č. XXXX, podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu

a spoluvlastnícky podiel k pozemku parcely reg. „C“ parc. č. XXXX zastavaná plocha

a nádvorie o výmere 314 m², spoluvlastnícky podiel 6897/52677 zapísaný na LV č. XXXX

v podiele 1/1 v katastrálnom území D., ktorý účastníci konania nadobudli kúpou za trvania manželstva, pričom táto skutočnosť nebola v konaní sporná. Sporné bolo len prikázanie bytu do výlučného vlastníctva jednému z účastníkov konania a to buď žalobkyňi alebo žalovanému. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že v Dohode o vyporiadaní, od ktorej žalovaný odstúpil bol tento byt prikázaný do jeho výlučného vlastníctva s povinnosťou vyplatiť žalobkyňu do 31.05.2019, avšak žalovaný od tejto dohody odstúpil a žalobkyňa bola preto nútená podať žalobu na súd o vyporiadanie BSM. Nakoľko žalovaný riadne nepreukázal v konaní, že má finančné zdroje na vyplatenie žalobkyne titulom vyrovnania (predložil síce príslub nebankovej spoločnosti, ktorým ale nie je garantovaná výška úveru

a jeho splatnosť, tento neobsahuje základné náležitosti, z ktorých by mohol súd vyvodiť schopnosť žalovaného vyplatiť žalobkyňu; naopak žalobkyňa predložila súdu výpis z účtu,

ktorým jednoznačne preukázala schopnosť vyplatiť žalovanému jeho podiel na vyrovnanie), prvoinštančný súd prikázal byt do výlučného vlastníctva žalobkyňi. Ďalej žalobkyňa pripojila do spisu fotodokumentáciu (č.l. 299-329 spisu), z ktorej je zrejmé, že žalovaný, ktorý

v súčasnosti nehnuteľnosť užíva, ju značne znehodnocuje, nestará sa o jej zveľadenie, čo potvrdila vo svojej výpovedi aj svedkyňa K. E., dcéra účastníkov konania. Súd prvej inštancie vychádzal pri stanovení hodnoty bytu zo Znaleckého posudku č. 162/2022 zo dňa 19.06.2022, na základe ktorého bola cena nehnuteľnosti stanovená na sumu 80.000 Eur. Žalovaný síce s touto cenou nesúhlasil, uviedol, že predloží súkromný znalecký posudok, čo ale za celé súdne konanie neučinil. Navrhol tiež vykonať znalecké dokazovanie a bol poučený, že musí zložiť zálohu na dôkaz, čo neurobil, preto súd prvej inštancie tento návrh žalovaného na vykonanie dôkazu zamietol. Žalovaný predložil potvrdenia realitných kancelárií o cene bytu (č. l. 294-296 spisu), ktorých cenu súd prvej inštancie neakceptoval, lebo žalobkyňa ju namietala a tieto potvrdenia nie sú postačujúcim dôkazom

o všeobecnej cene bytu č. X, ktorá je predmetom vyporiadania. Postačujúcim dôkazom by bol len protiposudok, ktorý žalovaný nepredložil, hoci spor trvá od roku 2019, čo je doba 4 roky

a žalovaný mal dostatočne dlhý čas na to, aby ho predložil. Prvoinštančný súd zdôraznil, že strany v konaní majú nielen povinnosť tvrdenia, ale aj dôkaznú povinnosť, ktorú si v tomto prípade žalovaný nespĺnil. Z tohto dôvodu prikázal byt do výlučného vlastníctva žalobkyne. Ďalej súd prvej inštancie do BSM účastníkov zahrnul dve motorové vozidlá, ktoré existovali

v čase rozvodu manželstva teda k 31.08.2017, a to osobné motorové vozidlo G. E. G. H. A. kombi modrej metalízy vyradené z cestnej premávky 19.02.2018 M1 o hmotnosti 1695 kg v hodnote 150 Eur, za ktorú sumu žalobkyňa predala vozidlo pánovi L. na náhradné diely po rozvedení manželstva a toto vozidlo odhlásila z cestnej premávky dňa 19.02.2018. Skutočnosť, že išlo o vrak a že patrili do BSM, mal za preukázané jednak výpoveďou žalovaného, neskôr aj žalobkyne a svedkyne K. E., dcéry účastníkov konania. Obe vozidlá boli vyradené z evidencie vozidiel a obe boli vedené v evidencii vozidiel na žalobkyňu, pričom žalobkyňa preukázala predloženými listinnými dôkazmi, že vozidlo G. E. predala pánovi L. na náhradné diely a uviedla cenu vozidla na 150 Eur a skutočnosť, že išlo o vrak bez významnej hodnoty, vyplýva z listinných dôkazov. Žalobkyňa bola vyzvaná dňa 27.03.2017 Mestom Partizánske a listom zo dňa 07.04.2017, aby staré vozidlo - vrak odstránila z verejného priestranstva do 15 dní od doručenia výzvy na vlastné náklady, preto ho predala za kúpnu cenu 150 Eur. Ocenenie vozidla, ktoré bolo vyradené z cestnej premávky 19.02.2018, považovala za nehospodárne. Žalovaný s cenou vozidla uvedenou žalobkyňou nesúhlasil, ale žiaden dôkaz, ktorým by vyvrátil jeho hodnotu, súdu nepredložil, nezložil zálohu na dôkaz

v súdom stanovenej lehote, preto bol jeho návrh na ocenenie vozidla súdom zamietnutý. Vozidlo pritom reálne existovalo ku dňu vyporiadania t.j. ku dňu právoplatnosti rozvodového konania a je nepochybne preukázané, že ide o vrak minimálnej hodnoty. Vzhľadom na to, že vozidlo bolo žalobkyňou predané po rozvode manželstva, vyporiadava sa len kúpna cena vozidla a vozidlo ku dňu rozhodnutia súdu neexistuje v držbe účastníkov konania, súd ho nemohol prikázať do vlastníctva ani jednému z účastníkov konania a vychádzal

z kúpnej ceny vozidla vo výške 150 Eur. Masu BSM tvorilo aj osobné motorové vozidlo I. J. D. I.*B.*A. G. G. vyradené z cestnej premávky 20.04.2020 M1 o hmotnosti 1790 kg, ktorého hodnotu navrhla žalobkyňa 0 Eur

z dôvodu, že hoci bolo vozidlo v evidencii vozidiel vedené na ňu, išlo o vozidlo pochádzajúce z BSM, toto vozidlo mal v držbe žalovaný od januára 2017 a odmietal jej ho vydať, čo preukazuje obsah trestného oznámenia, ktoré podala na polícii žalobkyňa, v ktorom sa domáhala vydania tohto vozidla za účelom STK a emisnej kontroly. Nebolo sporné, že vozidlo zakúpili účastníci konania v roku 2006 za kúpnu cenu 2.000 Eur, toto vozidlo žalovaný žalobkyňi nevydal, bolo vyradené z evidencie vozidiel po rozvode manželstva

a naposledy ho mal v držbe žalovaný a žalobkyňa ho nevidela. Z výpovede svedkyne K. E. vyplynulo, že s ním disponoval výlučne žalovaný a má vedomosť, že by sa malo nachádzať niekde v K. vo G.. Tvrdenie žalovaného, že o tomto vozidle nič nevie, súd prvej inštancie nepovažoval za pravdivé, lebo to bol práve žalovaný, ktorý s ním disponoval, preto mu musí byť známe kde sa nachádza. Ku dňu vyporiadania nebolo toto vozidlo reálne v dispozícii účastníkov konania, keď žalovaný tvrdil, že o ňom nič nevie a vzhľadom na to, že z trestného oznámenia predloženého v súdnom spise vyplýva, že ho od januára 2017 užíval a nakladal s ním žalovaný, súd mu ho prikázal do výlučného vlastníctva za nulovú zostatkovú hodnotu, bez povinnosti vyplatiť zaň žalobkyňi akýkoľvek podiel na vyrovnanie. Žalovaný namietal jeho hodnotu a žiadal jeho ocenenie /hoci nie je k dispozícii/, ale zálohu na dôkaz nezložil, preto súd návrh žalovaného na ocenenie tohto vozidla zamietol. Súd do vyporiadania zahrnul aj vnos žalobkyne do BSM a to vo výške 7.000 Eur, ktoré žalobkyňa pôvodne vložila do bytu v K. zo svojich výlučných prostriedkov, získaných darom od svojich príbuzných ktorý byt následne účastníci konania predali a za peniaze zaň získané predajom zakúpili za trvania manželstva byt č. X v D.. Tento vnos vo výške 7.000 Eur síce žalovaný popieral, čo súd prvej inštancie označil za účelové, lebo bol obsahom Dohody o vyporiadaní, od ktorej žalovaný následne odstúpil. Túto skutočnosť uviedol vo svojej výpovedi svedok D. E. - brat žalovaného, ktorý potvrdil, že na kúpu bytu v K. boli použité finančné prostriedky, ktoré nadobudla žalobkyňa od svojej matky a tiež táto skutočnosť bola potvrdená aj výpoveďou svedkyne M. N. - matky žalobkyne, ako aj čestnými prehláseniami príbuzných žalobkyne, a to starého otca žalobkyne O. P., ktorý jej dňa 30.08.1994 daroval sumu 80.000 Sk, ktorú použila na kúpu bytu (č.l. 30 spisu), M. K. a O. G. K., ktorým potvrdili, že žalobkyňi ako neteri darovala stará matka sumu 50.000 Sk na kúpu bytu v auguste 1994 a v apríli 2003 sumu 80.000 Sk z dedičstva po starom otcovi Q. A., zomrelom 06.01.1999 a matka žalobkyne M. N. N. P. darovala žalobkyňi 30.08.1994 sumu 130.000 Sk, ktorú použila na kúpu bytu. Z uvedených čestných prehlásení a výpovede svedkyne M. N., matky žalobkyne, mal súd prvej inštancie preukázaný dar, z toho sumu 260.000 Sk čo je suma 8.630,42 Eur podľa čestných prehlásení použila na kúpu bytu, a uplatnila si len vnos vo výške 7.000 Eur. Pokiaľ ide o účet žalobkyne, podľa potvrdenia banky táto disponovala účtom v období od 23.12.2008 do 20.06.2016, teda ku dňu rozvodu manželstva k 31.08.2017 tento účet neexistoval, preto nie je predmetom vyporiadania. Žalovaným tvrdený dar od jeho brata D. E. a čestné prehlásenie, ktoré žalovaný predložil do spisu (č.l. 59) vo svojej výpovedi ako svedok pred súdom výslovne negoval a predložil nové čestné prehlásenie zo dňa 07.02.2020 (č.l. 75 spisu), v ktorom uviedol, že žalovanému nikdy nedaroval sumu 11.000 Eur v hotovosti, ale bol zo strany žalovaného oklamáný a dotlačený k podpisu predošlého čestného prehlásenia.

Z uvedeného vyplýva, že tvrdenia žalovaného, že mu brat daroval sumu 11.000 Eur, sú nepravdivé a klamlivé, čo žalobkyňa výslovne od začiatku namietala, preto prvoinštančný súd na tieto tvrdenia žalovaného pri vyporiadaní neprihliadal. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný sa neštil ani takýchto podvodných praktík, hoci vedel, že mu brat nič nepožičal, napriek tomu predložil súdu vedome nepravdivý dôkaz, čo možno označiť za marenie spravodlivosti. Čo sa týka bytu č. X, ku dňu rozvodu manželstva nebol vo vlastníctve účastníkov konania, ani žalobkyne, ktorá ho nadobudla Kúpnu zmluvou zo dňa 07.12.2012 za cenu 26.000 Eur (č.l. 90-92 spisu) do výlučného vlastníctva za finančné prostriedky, ktoré jej darovala matka, ktoré mal súd preukázané jednak písomnou darovacou zmluvou zo dňa 01.12.2012 (č.l. 148 spisu), na základe ktorej matka žalobkyne M. N. darovala žalobkyňi sumu 30.000 Eur v hotovosti, čo potvrdila aj svedkyňa M. N. vo svojej výpovedi pred súdom, ktorú sumu žalobkyňa použila na kúpu bytu č. X, ktorý nadobudla Kúpnu zmluvou zo dňa 07.12.2012 za kúpnu cenu

26.000 Eur (č.l. 90-92 spisu). Následne žalobkyňa Darovacou zmluvou zo dňa 02.09.2016 za trvania manželstva, ktorej vklad bol vykonaný Okresným úradom odborom katastrálnym pod V č. 1764/2016 darovala byt spoločnej dcére účastníkov konania K. E., nar. XX.XX.XXXX. Z uvedeného vyplynulo, že byt č. X ku dňu rozvodu manželstva k 30.08.2017 nebol vo vlastníctve žalobkyne a netvoril masu BSM, nakoľko súd prvej inštancie mal za dostatočne preukázané, že byt č. X bol nadobudnutý z výlučných prostriedkov žalobkyne, ktoré získala darom od svojej matky, čo potvrdila aj svedkyňa K. E., dcéra účastníkov konania. Tá potvrdila, že predmetný byt bol kúpený z výlučných prostriedkov žalobkyne darovaných žalobkyni starou matkou, ktoré získala predajom rodinného domu. Súd do vyporiadania BSM nezahrnul dlhy žalovaného z dôvodu, že žalobkyňa výslovne poprela, že boli použité pre potreby rodiny a domácnosti a aj z výpovede svedkyne K. E. - dcéry účastníkov vyplynulo, že žalovaný, keď žalobkyňa podnikala a ešte vykonávala ďalšie dve práce, bola veľmi vyťažená, čo jej spôsobilo zdravotné problémy, nebol v noci doma, chodil do R. do herní, čo sa týka dlhov nevedeli, že má nejaké dlhy, bral si pôžičky a bol

s poštárkou dohodnutý, aby poštu z pôžičiek žalobkyni neposkytovala, aby sa žalobkyňa o nich nedozvedela. Tiež im mizli peniaze, ktoré mali so sestrou našetrené a ktoré dostali darom od príbuzných a až neskôr sa dozvedeli, že mizli v herniach, ktoré použil žalovaný. Úvery žalovaného nikdy neboli použité na rekonštrukciu bytu, ale na stávkovanie, na gambling, na alkohol a všelijaké kšefty, ktoré mu nikdy nevyšli a dostali ho do problémov. Žalovaného nehodnotila pozitívne, lebo od jej útleho veku sa žalobkyňa musela starať o deti

a žalovaný sa chodil domov len vyspať a najesť. V čase, keď pracoval na polícii, ešte doniesol finančné prostriedky, ale potom sa to začalo s dlhmi kopíť a tieto vyplácala matka žalobkyne, aby neprišli o byt č. X, čo mal súd preukázané aj z LV XXXX pre katastrálne územie D. z ktorého vyplýva, že obmedzenia na byte boli zrušené v rokoch 2008 a 2010.

1.3. Súd prvej inštancie vykonal vyporiadanie podľa zásad stanovených v § 150 Občianskeho zákonníka a zahrnul do BSM byt č. X v hodnote 80.000 Eur, ktorý prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne, kúpnu cenu osobného motorového vozidla G. E. vo výške 150 Eur, osobné motorové vozidlo I. J. D. I.*B.*A. VIN G. vyradené z cestnej premávky 20.04.2020 M1 o hmotnosti 1790 kg v hodnote 0 Eur, ktoré súd prikázal do výlučného vlastníctva žalovaného, ktorý s ním disponoval minimálne od januára 2017 bez povinnosti vyplatiť jeho hodnotu žalobkyni, vnos žalobkyne z jej výlučných finančných prostriedkov získaných darom od príbuzných vo výške 7.000 Eur do kúpy bytu v K., ktorý bol predaný a za tieto peniaze bol kúpený byt č. X za trvania manželstva účastníkov konania, preto súd zaviazal žalobkyňu na vyplatenie žalovanému sumu za vyrovnanie 40.000 Eur + 75 Eur – 3.500 Eur čo je suma 36.575 Eur / slovom tridsaťšesťtisícpäťstosedemdesiatpäť eur/ do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

1.4. Súd prvej inštancie poukázal na to, že posledné pojednávanie vo veci nariadil na 28.03.2023 o 9.00 hod. Žalovanému bolo predvolanie na pojednávanie doručené v zmysle § 111 ods. 3 CSP. Dňa 24.03.2023 bol žalovaný osobne v infocentre súdu nahliadať do spisu a prevzal si aj kópiu listín, o čom svedčí doklad z infocentra súdu zo dňa 24.03.2023, teda vedel o termíne súdneho konania, napriek tomu sa naň nedostavil. Dňa 27.03.2023 osobne priniesol do podateľne súdu PN, ale pojednávanie nežiadal odročiť, preto súd tento doklad vyložil ako ospravedlnenie neúčasti na súdnom pojednávaní, lebo z neho nebolo možné vyvodiť, že mu zdravotný stav nedovoľuje zúčastniť sa súdneho konania, nakoľko si osobne doniesol tento doklad do infocentra súdu. Súd na pojednávaní konanom dňa 28.03.2023 vyhlásil uznesením dokazovanie za skončené a pojednávanie odročil za účelom vyhlásenia súdneho rozhodnutia na deň 24.04.2023 o 13.30 hod., pričom žalovaný bol riadne upovedomený súdom o termíne vyhlásenia súdneho rozhodnutia, ktoré upovedomenie prevzal dňa 18.04.2023. Napriek tomu dňa 21.04.2023 priniesol žalovaný osobne do infocentra súdu takmer po štyroch rokoch trvania sporu súkromný znalecký posudok, avšak prvoinštančný súd k tomuto dôkazu už neprihliadol vzhľadom na koncentráciu súdneho konania zakotvenú

v § 154 CSP, v zmysle ktorého prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Súd prvej inštancie dôvodil tým, že vyhlásil uznesenie o ukončení dokazovania vo veci na pojednávaní konanom dňa 28.03.2023, na ktoré bol žalovaný riadne predvolaný. Ak by na tento dôkaz prihliadol, porušil by zásadu kontradiktórnosti súdneho procesu v neprospech druhej strany sporu, ktorá si svoje procesné práva uplatňovala riadne a včas, teda sa zásadou kontradiktórnosti súdneho procesu riadila.

1.5. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalovaný mal veľa možností na vypracovanie znaleckého posudku v priebehu súdneho konania, viackrát nezložil zálohu na znalečné a jeho dôkaz bol z tohto

dôvodu zamietnutý, čo jednoznačne vyplýva zo súdneho spisu. Tým nepochybne spôsobil prietahy v súdnom konaní a po dobu 4 rokov vedenia sporu žiadny znalecký posudok nepredložil. Urobil tak až potom, čo prevzal upovedomenie súdu, že bude vyhlásený rozsudok 24.04.2023 o 13.30 hod., ktoré prevzal 18.04.2023 a až 20.04.2023 bol vypracovaný znalecký posudok, ktorý doručil súdu 21.04.2023 tesne pred vyhlásením súdneho rozhodnutia. Taký postup žalovaného svedčí o tom, že sa snažil pokračovať

v prieťahoch v konaní, preto súd prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 154 CSP na tento dôkaz neprihliadol. Prvoinštančný súd vychádzal zo zásady, že práva patria „bdelým“, teda takým, ktorí sa o svoje práva zaujímajú a uplatňujú ich riadne a včas. Žalovaný sa podľa prvoinštančného súdu do tejto kategórie výslovne nezaradil, o čom svedčí celý priebeh súdneho konania vyplývajúci zo súdneho spisu. O poplatkovej povinnosti strán sporu za vyporiadanie BSM súd prvej inštancie rozhodol podľa položky 6 písm. b) Sadzobníka súdnych poplatkov k zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a o nároku žalobkyne na náhradu trov konania proti žalovanému vo výške 100 % rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Dôvodil tým, že žalobkyňa bola v spore plne úspešná, pričom musela podať predmetnú žalobu, lebo žalovaný zavinil vznik sporu tým, že od Dohody o vyporiadaní BSM, ktorú účastníci konania podpísali pred notárom, následne odstúpil pravdepodobne z dôvodu absencie finančných prostriedkov na vyplatenie žalobkyne vzhľadom na jeho spôsob života a pôžičky, ktoré míňal v herniach, na alkohol a gambling, čo potvrdila tak žalobkyňa ako aj spoločná dcéra účastníkov K. E.. Súd prvej inštancie poukázal na to, že v rámci Dohody o vyporiadaní BSM mu bol byt č. X prikázaný do jeho výlučného vlastníctva, pričom v lehote na vyplatenie podielu na vyrovnanie žalobkyne od Dohody odstúpil, preto sa muselo viesť súdne konanie.

2.1. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f), a h) CSP a navrhol, aby súd odvolací zmenil napadnutý rozsudok a rozhodol tak, že:

do BSM účastníkov patrí: 1. byt č. X nachádzajúci sa na X. poschodí bytového domu so súpisným číslom XXX, vchod: XX, postavený na parcele č. XXX, podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu so súp. č. XXX a spoluvlastnícky podiel k pozemku - Parcele č. XXXX - Zastavaná plocha a nádvorie o výmere 314 m² vo výške 6897/52677, ako parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape, umiestnenie pozemku: 1, ktorý je evidovaný v katastri nehnuteľností na Okresnom úrade Partizánske, odbore katastrálnom na liste vlastníctva číslo XXXX pre katastrálne územie D., v hodnote 128.000 Eur, osobné motorové vozidlo značky G. E., VIN H. AC kombi modrej metalízy vradené z cestnej premávky 19.02.2018 M1 o hmotnosti 1695 kg v hodnote 150 Eur, osobné motorové vozidlo značky I. J. D., I.*B.*A. G. G. vyradené z cestnej premávky 20.04.2020 o hmotnosti 1790 kg

v hodnote 0 Eur. Prikazuje sa:

byt č. X nachádzajúci sa na X. poschodí bytového domu so súpisným číslom XXX, vchod: XX, postavený na parcele č. XXX, podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu so súp. č. XXX a spoluvlastnícky podiel k pozemku - parcele č. XXXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 314 m² vo výške 6897/52677, ako parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape, umiestnenie pozemku: 1, ktorý je evidovaný v katastri nehnuteľností na Okresnom úrade Partizánske, odbore katastrálnom na liste vlastníctva číslo XXXX pre katastrálne územie D., do výlučného vlastníctva žalobkyne, osobné motorové vozidlo značky G. E., VIN H. AC kombi modrej metalízy vradené z cestnej premávky 19.02.2018 M1 o hmotnosti 1695 kg do výlučného vlastníctva žalovaného, žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému na vyrovnanie sumu 63.925 Eur (slovom šesťdesiattritisícdeväťstodvadsaťpäť eur) do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobkyňa je povinná zaplatiť na účet tunajšieho súdu súdny poplatok za vyporiadanie BSM do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaný je povinný zaplatiť na účet tunajšieho súdu súdny poplatok za vyporiadanie BSM do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania. V prípade, ak by odvolací súd dospel k názoru, že nie je možné napadnutý rozsudok zmeniť, domáhal sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.2. Žalovaný poukázal na to, že súd prvej inštancie svoj rozsudok odôvodnil okrem iného tým, že v konaní bola ustálená znaleckým posudkom predloženým žalobkyňou hodnota bytu č. X, pričom znalecký posudok predložený ním, žalovaným, neakceptoval z dôvodu, že bol predložený neskoro. Napadnutý rozsudok označil za nesprávny, nezákonný, arbitrárny, pričom v konaní došlo aj k porušeniu základných ústavných práv, najmä práva na spravodlivý súdny proces. Zdôraznil, že zásadným spôsobom bolo porušené jeho právo, keď súd prvej inštancie neakceptoval ním predložený znalecký posudok, ktorý

okrem toho, že je najaktuálnejší, a teda uvádza hodnotu bytu č. X v čase vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, objektívne určuje hodnotu predmetného bytu. Naproti tomu žalobkyňou predložený znalecký posudok neurčuje cenu veci v čase vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, určuje cenu bytu č. X v roku 2022, a teda ani nie v tom roku, v ktorom dochádza k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

2.3. Ak súd prvej inštancie dôvodil tým, že žalovaný nezložil preddavok na trovy spojené so znaleckým dokazovaním, žalovaný poukázal na skutočnosť, že určenie hodnoty bytu, ktorý podlieha režimu bezpodielového spoluvlastníctva manželov, je v záujme obidvoch strán sporu, preto aj keby takýto dôkaz navrhol vykonať, tak súd prvej inštancie mal obom stranám sporu uložiť povinnosť zložiť preddavok na trovy spojené s vykonaním znaleckého dokazovania. Žalovaný uviedol, že on vykonanie uvedeného dôkazu nenavrhol, namietal však neobjektívne a nesprávne určenú výšku hodnoty bytu č. X určenú znaleckými posudkami, ktoré v konaní predložila žalobkyňa, pričom ani nejde o znalecké posudky, ale o listinné dôkazy. Je preto nepochybné, že hodnota bytu č. X bola určená jediným znaleckým posudkom a to znaleckým posudkom číslo 29/2023 zo dňa 20. apríla 2023 vypracovaným znalkyňou z odboru oceňovania nehnuteľností S. A.. L. T.. Týmto znaleckým posudkom určená hodnota bytu č. X je správna so zreteľom na skutočnú reálnu trhovú hodnotu bytu č. X, ktorú preukazujú aj v konaní predložené vyjadrenia realitných kancelárií, ktoré však súd prvej inštancie bez právne relevantných dôvodov neakceptoval. Taktiež namietal aj výšku finančnej hotovosti, ktorá mala byť darovaná žalobkyni počas trvania manželstva na kúpu bytu č. X, lebo podľa jeho vedomostí išlo o sumu najviac 50.000 SKK, t.j. približne 1.660 Eur, a nie o sumu 7.000 Eur.

2.4. Žalovaný uviedol, že súd prvej inštancie neprihliadal na viaceré jeho dôkazné návrhy. Podľa neho takýto postup by bol v súlade s ustanovením § 153 Civilného sporového poriadku len vtedy, pokiaľ by ako strana sporu bol o tejto možnosti riadne a zrozumiteľným spôsobom poučený. Výslovne namietal, že súd v odôvodnení rozsudku nepreukázal, že ho riadne poučil o tejto možnosti. Pritom súd je povinný strany poučiť o ich procesných právach a povinnostiach (§ 160 Civilného sporového poriadku, s výnimkami ustanovenými v odseku 3). V odôvodnení postačuje odkaz na to, že strany boli poučené a napriek tomu nepredložili svoje návrhy včas. Pokiaľ má niektorá zo strán za to, že súd nespĺnil (prípadne nedostatočne splnil) poučovaciu povinnosť, môže túto skutočnosť namietat' v odvolaní ako súčasť odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e) Civilného sporového poriadku. Ak súd chce uplatniť sudcovskú koncentráciu konania, mal by stranám sporu výslovne určiť konkrétnu lehotu (dátum), dokedy majú uplatniť prostriedky procesného útoku a procesnej obrany. Takýto postup súdu je síce možný, ale aj pri určení takejto lehoty by bol súd povinný rozlišovať vo vzťahu ku každému prostriedku procesného útoku a procesnej obrany, či bol tento prostriedok uplatnený včas alebo nie.

2.5. Žalovaný zdôraznil, že vzhľadom na vznesenú odvoláciu námietku týkajúcu sa poučenia o sudcovskej koncentrácii konania je úlohou odvolacieho súdu zistiť, či bol riadne poučený o sudcovskej koncentrácii konania (keďže v celom konaní nebol zastúpený advokátom, ani sa na neho nevzťahovala žiadna z ostatných výnimiek podľa § 160 ods. 3 Civilného sporového poriadku). Poukázal na to, že zo súdneho spisu vyplýva, že súd prvej inštancie mu doručil spolu so žalobou aj písomné poučenie o procesných právach a povinnostiach strán sporu. V ňom sú okrem iného uvedené doslovné citácie ustanovení § 153 Civilného sporového poriadku a § 154 Civilného sporového poriadku (s vysvetlením v zátvorke, čo sa považuje za prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany - § 149 Civilného sporového poriadku). Citácie týchto ustanovení, tak ako v písomnom poučení nasledovali za sebou, však môžu skutočne vzbudiť v bežnom účastníkovi konania oprávnené presvedčenie, že prostriedky procesného útoku a procesnej obrany (vrátane návrhov na vykonanie dôkazov) má predložiť „včas“ (bez konkrétneho časového ohraničenia), pričom pod ich včasným predložením sa má na mysli ich predloženie najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Takýto výklad je možné považovať za logický, ak po poučení o potrebe uplatniť „včas“ prostriedky procesného útoku a procesnej obrany bezprostredne nasleduje poučenie o tom, že ich možno uplatniť do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Ak súd chce uplatniť sudcovskú koncentráciu konania, mal by strany sporu výslovne poučiť o tom, že zákon síce vyžaduje predloženie týchto prostriedkov najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí, ale súčasne sú strany povinné uplatniť tieto prostriedky včas so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania, pričom tieto prostriedky nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr a že na prostriedky, ktoré neboli uplatnené včas, nebude súd prihliadať

(teda z poučenia by malo byť úplne zrejmé, že zákonná koncentrácia a sudcovská koncentrácia sa aplikujú súčasne a že lehota „do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí“ nie je jediným časovým limitom).

2.6. Žalovaný vyjadril presvedčenie, že potom je nepochybné, že znalecký posudok na určenie hodnoty bytu č. X predložil včas a súd prvej inštancie bol povinný na tento znalecký posudok prihliadať. Neakceptovanie tohto znaleckého posudku, ktorý súdu prvej inštancie predložil ešte pred vyhlásením uznesenia, ktorým bolo dokazovanie skončené, predstavuje nesprávny procesný postup, ktorým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

2.7. V ďalšej časti svojho odvolania žalobca uviedol, čo v zmysle ustálenej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov i Ústavného súdu SR a judikatúry ESLP tvorí obsah pojmu práva na spravodlivý proces. Poukázal na niekoľko rozhodnutí súdnych autorít, z ktorých vyplýva, že jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je - okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu) - aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorá okrem iných procesných záruk kladie dôraz aj na zachovanie kontradiktórnosti konania a „rovnosti zbraní“ (napr. III. ÚS 402/08). Podstatou kontradiktórnosti a s ňou súvisiacou „rovnosťou zbraní“ je, aby všetci účastníci konania mali reálnu možnosť využiť svoje procesné práva predložiť argumenty a reagovať na „protiargumenty“ protistrany. Osobitne to platí o sporových konaniach, v ktorých stoja proti sebe žalobca a žalovaný, a kde sa v celom rozsahu uplatňuje kontradiktórnosť konania (napr. IV. ÚS 42/09, IV. ÚS 147/04).

2.8. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalovaný (označujúc sa za žalobcu prostredníctvom svojho právneho zástupcu – neuviedol ktorého – pozn. odvolacieho súdu) žiadal, aby odvolací súd vyhovel jeho odvolaciemu návrhu.

3.1. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení zo dňa 28.06.2023 prostredníctvom právneho zástupcu k odvolaniu žalovaného zotrvala na všetkých svojich podaniach vo veci a v plnom rozsahu sa stotožnila s rozhodnutím prvoinštančného súdu, ktorý podľa jej názoru úplne zistil skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam na základe správneho procesného postupu a vec správne právne posúdil. Odvolanie žalovaného označila za neurčité, lebo bližšie nešpecifikuje niektoré uplatnené odvolacie dôvody.

3.2. Poukázala na to, že žalovaný počas celého konania pred súdom prvej inštancie konal tak, aby účelovo predlžoval spor a robil obštrukcie. Žalovaný nepreberal písomností súdu, nechodil na súdne pojednávania, ospravedlňoval sa v deň konaní súdnych pojednávaní. Žalovaný sa neštil uvádzať ani zrejmé klamstvá, čo potvrdil jeho vlastný brat počas svedeckej výpovede na pojednávaní dňa 07.07.2020. Podľa názoru žalobkyne takého správanie žalovaného v konaní možno označiť za zjavné zneužitie práva v zmysle čl. 5 CSP.

3.3. Žalobkyňa uviedla, že predmetný spor sa vedie od od 28.06.2019, takže trvá viac ako 4 roky. V priebehu neho žalovaný menil názory na hodnotu bytu č. X tak, ako mu to vyhovovalo, a to nasledovne: Žalovaný na pojednávaní dňa 13.10.2020 vyjadril nesúhlas so znaleckým posudkom č. 198/2018 predloženým žalobkyňou ako súčasť žaloby a žiadal vykonať znalecké dokazovanie. Zálohu na znalecké dokazovanie nezložil a konajúci súd správne nevykonal znalecké dokazovanie. Na pojednávaní dňa 28.04.2022 (str. 2 zápisnice) žalovaný ale už súhlasil s hodnotou bytu č. X určenou znaleckým posudkom č. 198/2018, avšak žiadal byť prikázaný do jeho výlučného vlastníctva – teda žalovaný súhlasil s hodnotou bytu určenou v znaleckom posudku č. 198/2018. Na pojednávaní zo dňa 25.10.2022 žalovaný opätovne zmenil názor a už nesúhlasil s hodnotou určenou v znaleckom posudku č. 198/2018 a žiadal vykonať znalecké dokazovanie, ku ktorému ale nedošlo z dôvodu opätovného nezloženia zálohy na znalečné z jeho strany.

3.4. K námietke žalovaného o tom, že nebol riadne poučený o „lehote“ sudcovskej koncentrácie, žalobkyňa uviedla, že strany sporu boli riadne poučené zo strany prvoinštančného súdu o tom, že prostriedky procesnej obrany a útoku majú využiť včas. Navyše súd prvej inštancie žalovaného niekoľkokrát a opakovane vyzýval na predloženie znaleckého posudku, no žalovaný nemal v úmysle preukázať týmto znaleckým posudkom jeho tvrdenie, iba naďalej spôsobovať prieťahy v konaní. Žalobkyňa poukázala na to, že koncentrácia konania je nosnou ideou súdneho procesu podľa CSP a zabezpečuje tak rýchlosť a efektívnosť konania. S tvrdeniami žalovaného teda nesúhlasila, nakoľko

počas doby trvania súdneho sporu (4 roky) mal žalovaný dostatok priestoru využiť prostriedky procesného útoku a obrany.

3.5. Žalobkyňa zdôraznila, že ona v predmetnom spore predložila súdu prvej inštancie dva súkromné znalecké posudky podľa § 209 CSP, ktoré zadovážila na svoje náklady. Dala vypracovať znalecký posudok č. 198/2018 zo dňa 03.09.2018 znalcovi v odbore stavebníctvo, odvetvie pozemné stavby S. O. D., ktorý stanovil hodnotu nehnuteľnosti na 74.600,00 Eur a z ktorej sumy sa zaviazal žalovaný vyplatiť žalobkyni sumu 42.000,00 Eur, ako to bolo uvedené aj v Dohode o vysporiadaní BSM zo dňa 19.12.2018. Nakoľko postoj žalovaného opakovane spôsoboval súdne prietahy, dala vypracovať, teda zaktualizovať druhým znaleckým posudkom hodnotu nehnuteľnosti - bytu č. X, ktorá bola stanovená znaleckým posudkom č. 162/2022 zo dňa 19.06.2022 znalkyňou S. O. T. na sumu 80.000,00 Eur. Žalovaný až po zákonnej koncentrácii konania podľa § 154 vykonaného na pojednávaní dňa 28.03.2023 predložil znalecký posudok č. 29/2023 zo dňa 20.04.2023, a to 4 dni pred vyhlásením rozsudku. Žalobkyňa tiež poukázala na to, že žalovaný predložil deň pred pojednávaním 27.03.2023 potvrdenie o práceneschopnosti, ale nežiadal pojednávanie nariadené na deň 28.03.2023 vo veci odročiť. Uviedla, že súd prvej inštancie nemohol zo zákonných dôvodov na tento znalecký posudok prihliadnuť a jeho procesný postup označila za správny.

3.6. Ďalej uviedla, že súdnemu sporu sa snažila vyhnúť. Na základe jej písomnej výzvy zo dňa 22.10.2018 dokonca spoločne so žalovaným uzatvorili dňa 19.12.2018 Dohodu o vypořádání BSM, podľa ktorej mal byť predmetný byt č. X prikázaný do výlučného vlastníctva žalovaného. Do konca mája 2019 jej mal žalovaný uhradiť dohodnuté finančné vyrovnanie (ktoré v sebe zahŕňalo aj vnos žalobkyne v sume 7.000,00 Eur), čo ale žalovaný nespravil. Žalovaný namiesto úhrady odstúpil dňa 29.04.2019 od mimosúdnej dohody, pričom ani v predmetnom odstúpení nenamietal dohodnutú sumu vypořádania za byt č. X a ani jej vnos do bytu. Nesúhlasila s obsahom odvolania žalovaného aj v tej časti, v ktorej sa domáhal, aby osobné motorové vozidlo G. E. G. H. A. kombi modrej metalízy vyradené z cestnej premávky 19.02.2018 M1 o hmotnosti 1695 kg bolo prikázané do jeho výlučného vlastníctva žalovaného. Zdôraznila, že v konaní bolo preukázané a potvrdené aj lustráciou v ODI, že motorové vozidlo G. E. bolo vrakom a bolo zlikvidované pánom L., čo vyplýva aj z čestného prehlásenia, ktoré aj s vedomosťou o novotách v odvolacom konaní predložila žalobkyňa k svojmu vyjadreniu.

3.7. Žalobkyňa trvala aj na priznaní náhrady trov konania vo výške 100 %. Zdôraznila, že ona odo dňa právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva vynaložila plnú snahu sa so žalovaným dohodnúť mimosúdne a je zrejmé, že vinou žalovaného sa muselo viesť toto súdne konanie vyše 4 roky. Počas sporu predložila z vlastnej iniciatívy a aj z dôvodu hospodárnosti a rýchlosti konania dva znalecké posudky na určenie hodnoty nehnuteľnosti, pričom so závermi prvého znaleckého posudku č. 198/2018 žalovaný na pojednávaní dňa 28.04.2022 aj súhlasil.

3.8. Navrhla preto, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny a aby jej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Ďalšie písomné vyjadrenia strany sporu nepodalí.

5. Odvolací súd vec preskúmal podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP v rozsahu podaného odvolania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je nedôvodné a že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP s tým, že v zmysle § 387 ods. 2 CSP sa v plnom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením, na ktoré v podrobnostiach odkazuje. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP, nakoľko vo veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

6. Podstata odvolacích námietok žalovaného spočívala v tvrdení, že v konaní zásadným spôsobom došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, keď súd prvej inštancie neakceptoval ním predložený znalecký posudok č. 29/2023 zo dňa 20. apríla 2023 vyhotovený znalkyňou z odboru oceňovanie nehnuteľností S. L. T. ako jediný relevantný dôkaz o hodnote bytu č. X, keď aplikoval sudcovskú koncentráciu konania i napriek tomu, že ho riadne nepoučil o jeho procesných právach a povinnostiach a keď neuložil

povinnosť zložiť preddavok na trovy spojené s vykonaním znaleckého dokazovania rovnako obom stranám sporu, ale len jemu, hoci určenie hodnoty bytu bolo aj v záujme žalovanej a následne, v dôsledku nezohľadnenia ním predložených dôkazných návrhov, došiel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil.

7. Odvolací súd v prvom rade skúmal, či súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanému uskutočňovanie jemu patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobu o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov podala žalobkyňa na súd prvej inštancie dňa 09.08.2019. Okrem ďalších listinných dôkazov k nej pripojila i znalecký posudok č. 198/2018 zo dňa 08.09.2018 vyhotovený znalcom S. O. D. stanovujúci všeobecnú hodnotu bytu č. X prvé poschodie, vchod XX v bytovom dome súpisné číslo XXX vrátane podielu priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastníckeho podielu k pozemku 6897/52677 katastrálne územie D. (ďalej len byt č. X) na sumu 74.600 Eur. Súd prvej inštancie uznesením sa dňa 13.09.2019 č. k. 5C/24/2019 - 41 vyzval žalovaného na vyjadrenie sa k žalobe a zároveň k tomuto uzneseniu pripojil poučenie o procesných právach a povinnostiach strán sporu vrátane poučenia o povinnosti strán sporu uplatniť prostriedky procesnej obrany a procesného útoku včas, inak na ne súd nemusí prihliadnuť a o koncentrácii konania v zmysle § 153 spojení s § 149 CSP s tým že prostriedky procesného útoku a procesnej obrany možno použiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí (§ 154 CSP). Z vyjadrenia žalovaného k žalobe doručeného súdu prvej inštancie dňa 27.11.2019 okrem iného vyplynulo, že čo sa týka hodnoty bytu č. X určenej znaleckým posudkom, s touto súhlasil, avšak nesúhlasil, aby predmetný byt bol prikázaný do výlučného vlastníctva žalobkyne a navrhoval, aby bol prikázaný do jeho výlučného vlastníctva. Až podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 19.07.2022 žalovaný požadoval predložiť nový znalecký posudok na ocenenie bytu č. X z dôvodu, že pôvodný znalecký posudok bol už niekoľko rokov starý a značne nehnuteľnosť podhodnocoval. Žalobkyňa dňa 20.07.2022 doručila súdu prvej inštancie znalecký posudok číslo 162/2022 zo dňa 19.06.2022 vyhotovený znalkyňou S. O. T., v ktorom bola všeobecná hodnota bytu č. X stanovená na sumu 80.000 Eur. Žalovaný namietol závery tohto znaleckého posudku predložením oznámení dvoch realitných kancelárií, podľa ktorých hodnota predmetného bytu predstavuje minimálne 160.000 Eur. Zo zápisnice o pojednávaní konanom dňa 25.10.2022 vyplýva, že sám žalovaný navrhol, aby prvoinštančný súd ustanovil znalca na vypracovanie znaleckého posudku za účelom ocenenia predmetného bytu s tým, že on zálohu na trovy znaleckého dokazovania zloží v plnej výške. Súd prvej inštancie následne uznesením zo dňa 08.11.2022 č.k. 5C/24/2019- 335 uložil žalovanému povinnosť do 10 dní od doručenia predmetného rozhodnutia zložiť na účet súdu preddavok na trovy znaleckého dokazovania vo výške 100 Eur s tým, že ak žalovaný v tejto lehote preddavok nezloží, súd ním navrhnutý dôkaz nevykoná. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.12.2022.

9. Ďalej z obsahu spisu vyplýva, že preddavok na trovy znaleckého dokazovania žalovaný neuhradil. Prvoinštančný súd nariadil pojednávanie vo veci na deň 16.02.2023, ktorý termín zmenil na deň 28.03.2023 z dôvodu nedoručenia zásielky žalovanému. Predvolanie na pojednávanie na termín 28.03.2023 bolo žalovanému doručené v zmysle § 111 ods. 3 CSP, teda platila fikcia doručenia, lebo žalovaný si písomnosť s predvolaním na pojednávanie neprevzal na adrese miesta, kde sa zdrúže. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že žalovaný dňa 24.03.2023 osobne nahliadol do predmetného súdneho spisu a prevzal si aj kópie listín z neho, o čom svedčí úradný záznam infocentra prvoinštančného súdu zo dňa 24.03.2023. Následne dňa 27.03.2023 sa žalovaný dostavil na súd prvej inštancie za účelom prevzatia príkazu na úhradu na zloženie preddavku na trovy znaleckého dokazovania na základe uznesenia zo dňa 08.11.2022 č.k. 5C/24/2019-335 (ktoré si neprevzal v úložnej lehote).

10. Zo zápisnice o pojednávaní konanom dňa 28.03.2023 vyplýva, že súd prvej inštancie konal v neprítomnosti žalovaného postupom podľa § 180 CSP, keď konštatoval, že žalovaný mal doručenie predvolania vykázané, aj z nahliadnutia do spisu vedel o termíne pojednávania, pričom osobne 27.03.2023 súdu priniesol doklad o práceneschopnosti, však o odročenie pojednávania nepožiadaval. Súd prvej inštancie rozhodol, že znalecké dokazovanie na návrh žalovaného nevykoná z dôvodu nezloženia preddavku, po vyjadrení prítomných na pojednávaní vyhlásil dokazovanie za skončené a pojednávanie odročil na deň 24.04.2023 za účelom vyhlásenia súdneho rozhodnutia.

11. Dňa 21.04.2023 žalovaný súdu prvej inštancie doručil znalecký posudok č. 29/2023 zo dňa 20.04.2023 vyhotovený S. L. T. a dňa 24.04.2023 súd prvej inštancie vo veci vyhlásil rozsudok. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku (bod 21.) pritom vyplýva, že súd prvej inštancie na znalecký posudok predložený žalovaným dňa 21.04.2023 neprihliadol z dôvodu, že žalovaný tento dôkazný prostriedok uplatnil až potom, čo bolo na pojednávaní konanom dňa 28.03.2023 uznesením súdu dokazovanie vyhlásené za skončené.

12. Podľa § 154 CSP prostriedky procesného útoku a procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

13. V súvislosti s vyššie citovaným ustanovením a odvolacími námietkami žalovaného odvolací súd uvádza, že v sporovom konaní sa uplatňuje zásada koncentrácie konania, pričom je potrebné rozlišovať medzi koncentráciou konania sudcovskou, vyplývajúcou z právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 153 CSP, na ktorú poukazoval žalovaný vo svojom odvolaní a koncentráciu zákonnou, vyplývajúcou práve z ustanovenia § 154 CSP.

14. Zákonná koncentrácia konania znamená, že procesné úkony strán sporu (alebo ich časti), ktoré koncentracii konania podliehajú (teda prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany), nespôsobujú ex lege procesnoprávne účinky (súd na ne neprihliada), ak sú uplatnené po vyhlásení uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Platí, že pre rozsudok je rozhodujúci skutkový stav v čase jeho vyhlásenia (§ 217 CSP). Pri striktnnej gramatickej interpretácii § 154 súd nemôže zohľadniť zmenu skutkového stavu, ktorá nastala po vyhlásení uznesenia o skončení dokazovania do vyhlásenia rozsudku, s výnimkou situácie, keď strana sporu má právo predložiť súdu - napriek zákonnej koncentracii konania - prostriedky procesného útoku a procesnej obrany založené na právnych skutočnostiach, ktoré nastali po vyhlásení uznesenia o skončení dokazovania, a to v inštancii pred súdom, ktorý uznesenie o skončení dokazovania vydal; obdobné platí aj v odvolacom konaní, ak odvolací súd vykonáva dokazovanie.

15. Zo skutočností uvedených v bodoch 8. až 11. tohto rozsudku, ktoré odvolací súd zistil preskúmaním obsahu spisu, však vyplýva, že v prejednávanej veci nejde o prostriedky procesnej obrany a procesného útoku žalovaným uplatnené a založené na právnych skutočnostiach, ktoré nastali po vyhlásení uznesenia o skončení dokazovania súdom prvej inštancie. Ako správne dôvodil súd prvej inštancie, žalovaný priniesol súkromný znalecký posudok do infocentra súdu prvej inštancie až takmer po štyroch rokoch od začatia súdneho konania, pričom o termíne vyhlásenia súdneho rozhodnutia bol upovedomený, toto upovedomenie si prevzal dňa 18.04.2023. Žalovaný mal v priebehu sporu dostatok časového priestoru na zabezpečenie znaleckého posudku, avšak ten včas nepredložil a zálohu na znalečné nezaplatil, v dôsledku čoho súd prvej inštancie zamietol jeho návrh na vykonanie tohto dôkazu. Pokiaľ žalovaný v odvolaní argumentoval tým, že súd prvej inštancie mal uložiť povinnosť zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania v súvislosti s ocenením bytu č. X aj žalobkyňi, s týmto názorom žalovaného sa odvolací súd nestotožnil.

16. Z obsahu spisu totiž vyplýva, že žalobkyňa v predmetnom spore predložila dva znalecké posudky, ktorých závery žalovaný namietal a sám navrhol vykonanie kontrolného znaleckého dokazovania. Súd prvej inštancie žalovanému poskytol dostatočný časový priestor na zloženie preddavku na trovy spojené s vykonaním znaleckého dokazovania, avšak žalovaný preddavok v súdom určenej lehote nezložil. Predložil súkromný znalecký posudok, avšak ako už bolo vyššie uvedené, až po vyhlásení uznesenia súdu prvej inštancie o skončení dokazovania.

17. Postup súdu prvej inštancie, ktorý z uvedeného dôvodu znalecké dokazovanie nenariadil a svoje rozhodnutie v tomto smere riadne odôvodnil, bol teda správny, v súlade s ustanovením § 185 CSP, v zmysle ktorého súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Žalovaný bol riadne poučený o povinnosti produkovať dôkazy a návrhy na ich vykonanie najneskôr do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania, teda o zákonnej koncentracii konania, čo nepochybne vyplýva z obsahu spisu tak, ako je to popísané v bode 8. tohto rozsudku. Žiadne iné poučenia o procesných právach a povinnostiach, než tie, ktoré boli realizované, nebol súd prvej inštancie povinný osobitne žalovanému poskytnúť. Zároveň odvolací súd uvádza, že nie je pravdivé tvrdenie žalovaného o tom, že znalecký posudok

č. 29/2023 zo dňa 20.04.2023 predložil súdu prvej inštancie ešte pred vyhlásením uznesenia, ktorým bolo dokazovanie skončené, pretože uznesenie o skončení dokazovania bolo vyhlásené už na pojednávaní konanom dňa 28.03.2023.

18. Odvolací súd na základe vyššie uvedených skutočností preto uzavrel, že žalovaným deklarovaný odvolací dôvod podľa § 365 písm. b) CSP nebol naplnený, nakoľko v procesnom postupe súdu prvej inštancie nezistil žiadne také pochybenia, ktoré by žalovanému znemožnili uskutočňovanie jemu patriacich procesných práv takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Zároveň odvolací súd konštatuje, že nezistil ani existenciu inej vady v konaní, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 písm. d) CSP).

19. Ďalej odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 366 CSP, z ktorého vyplýva, že prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Z uvedeného je zrejmé, že odvolací súd je aj počas odvolacieho konania povinný prihliadnuť na prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré doteraz neboli použité, avšak len vtedy, ak sa týkajú procesných podmienok, vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, prípadne má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, alebo ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. V ostatných prípadoch prostriedky procesného útoku procesnej obrany, ktoré strana neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie, nie je možné uplatniť v odvolacom konaní. Ustanovenie § 366 CSP totiž vychádza zo zásady koncentrácie konania podľa § 153 a § 154 CSP. Právo tzv. novôt odvolacom konaní je v systéme neúplnej apelácie nastavené ako reštriktívne vnímaná výnimka z pravidla, že v odvolacom konaní spravidla nie sú prípustné tie prostriedky procesného útoku alebo obrany, ktoré neboli procesnou stranou riadne uplatnené pred súdom prvej inštancie.

20. Pretože žalovaný prostriedky procesného útoku, resp. procesnej obrany v súvislosti s určením hodnoty bytu č. X riadne a včas neuplatnil v konaní pred súdom prvej inštancie, s poukazom na ustanovenie § 366 CSP sa odvolací súd nemohol sa zaoberať jeho skutkovým tvrdením o nesprávnom ocenení predmetnej nehnuteľnosti a nemohol ani prihliadnuť na znalecký posudok č. 29/2023 zo dňa 20.04.2023 ním predložený po uplynutí zákonnej koncentrácie konania vyplývajúcej z ustanovenia § 154 CSP.

21. Vo vzťahu k odvolacím tvrdeniam žalovaného o tom, že súd prvej inštancie neprihliadol na viaceré jeho dôkazné návrhy a nevysporiadal sa s jeho námietkou ohľadne výšky finančnej hotovosti, ktorá mala byť darovaná žalobkyni počas trvania manželstva na kúpu bytu č. X údajne vo výške 7.000 Eur, avšak podľa vedomostí žalovaného išlo o sumu najviac 50.000 Sk, teda približne o 1.660 Eur, preto rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávnych skutkových zistení a z nesprávneho právneho posúdenia veci (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písmeno e), f), h) CSP), odvolací súd po preskúmaní predmetnej veci dospel k záveru, že ani tieto tvrdenia žalovaného nie sú opodstatnené.

22. Z ustanovenia § 143 Občianskeho zákonníka vyplýva, že v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnomu nástupcovi pôvodného vlastníka.

23. Podľa § 149 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka, ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150. Ak sa vyporiadanie nevykoná dohodou, vykoná ho na návrh niektorého z manželov súd.

24. Podľa § 150 Občianskeho zákonníka pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil

na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

25. Odvolací súd preskúmaním veci zistil, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na správne zistenie skutkového stavu veci, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch na vec aplikoval správne právne predpisy, v ktorej správne vyložil. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých vychádzal, ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil. Prijaté závery vysvetlil spôsobom, z ktorého je zrejmé, akými úvahami sa riadil. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá kritériám riadneho odôvodnenia rozsudku podľa § 220 ods. 2 až 4 CSP.

26. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a vo vzťahu k odvolacím tvrdeniam žalovaného odvolací súd uvádza, že pri stanovení hodnoty bytu č. X patriaceho do masy BSM strán sporu súd prvej inštancie správne vychádzal zo Znaleckého posudku číslo 162/2022 zo dňa 19.06.2022 predloženého žalobkyňou, ktorým bola cena nehnuteľnosti stanovená sumu 80.000 Eur a hoci žalovaný vyjadril s takto určenou hodnotou predmetného bytu nesúhlas, relevantný dôkaz na svoje tvrdenie o tom riadne a včas nepredložil (súkromný znalecký posudok č. 29/2023 doručil súdu prvej inštancie, ako už bolo uvedené vyššie, až po tom, čo prvoinštančný súd uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené). Pokiaľ súd prvej inštancie prikázal predmetný byt do výlučného vlastníctva žalobkyne, správne vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa predložením výpisu zo svojho bankového účtu preukázala schopnosť vyplatiť žalovanému jeho podiel na vyrovnanie; naproti tomu žalovaný v konaní riadne nepreukázal existenciu finančných prostriedkov na vyplatenie žalobkyne titulom vyrovnania, keď predložil len prísľub nebankovej spoločnosti negarantujúci výšku úveru a jeho splatnosť.

27. Čo sa týka žalovaným namietanej výšky vnosu žalobkyne do BSM vo výške 7.000 Eur z jej výlučných prostriedkov získaných darom od svojich príbuzných, správne uzavrel súd prvej inštancie, že výška tohto vnosu vyplynula z vykonaných dôkazov, a to nielen z obsahu dohody o vyporiadaní BSM, v ktorej bol tento vnos vo výške 7.000 Eur zahrnutý a žalovaný ho akceptoval, od ktorej dohody žalovaný až neskôr odstúpil, ale aj zo svedeckej výpovede D. E., brata žalovaného, ktorý potvrdil, že žalobkyňa dostala od svojej matky finančné prostriedky, zo svedeckej výpovede M. N., matky žalobkyne, a tiež z čestných vyhlásení príbuzných žalobkyne, a to jej starého otca O. P., M. K. a O. G. K.. Z týchto dôkazov mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobkyňa dostala od svojho starého otca dňa 30.08.1994 sumu 80.000 Sk, v auguste 1994 dostala od svojej starej matky sumu 50.000 Sk a dňa 30.08.1994 dostala od svojej matky sumu 130.000 Sk s tým, že tieto peňažné prostriedky celkom vo výške 260.000 Sk, čo predstavuje 8.630,42 Eur, podľa čestných vyhlásení použila na kúpu bytu a z toho si uplatnila vnos len vo výške 7.000 Eur. V súvislosti s námietkou žalovaného o výške tohto vnosu žalobkyňou do BSM odvolací súd uvádza, že jeho námietka tak zostala len v rovine ničím nepodložených tvrdení.

28. Pokiaľ žalovaný v odvolacom návrhu (okrem iného) žiadal, aby bolo do jeho výlučného vlastníctva prikázané osobné motorové vozidlo G. E. G. H. A. kombi modrej metalízy vyradené z cestnej premávky 19.02.2018 M1 o hmotnosti 1695 kg v hodnote 150 Eur, odvolací súd uvádza, že z vykonaného dokazovania nepochybne vyplynulo, že predmetné motorové vozidlo žalobkyňa predala tretej osobe na náhradné diely. Súd prvej inštancie vychádzajúc z tejto skutočnosti potom správne ustálil, že nakoľko vozidlo ku dňu rozhodnutia súdu nebolo v držbe strán sporu, nebolo možné prikázať ho do vlastníctva ani jednej z nich, v dôsledku čoho vyporiadal len jeho kúpnu cenu, a to vo výške 150 Eur, ktorej výšku žalovaný relevantným spôsobom nespochybnil.

29. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia v bode 19. podrobne uviedol, na základe akých dôkazov dospel k zisteniam o tom, čo tvorí masu BSM strán sporu a ako vykonal jeho vyporiadanie. S týmito jeho skutkovými zisteniami a právnym záverom sa odvolací súd plne stotožňuje a v podrobnostiach na ne odkazuje. Z titulu aplikácie ustanovenia § 387 ods. 2 CSP nie je potrebné, aby odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zopakoval tie skutkové a právne

závery, ktoré sú už obsiahnuté v napadnutom rozsudku súdu prvej inštancie. Pri posudzovaní vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie je nevyhnutné len zdôrazniť okolnosti podstatné a rozhodné, ktoré súvisia s odvolacími dôvodmi. Tento postup krajského súdu ako súdu odvolacieho je aj v súlade s uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky spisová značka IV. ÚS 350/2009 zo dňa 8. októbra 2009, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvoinštančného a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvoinštančné a odvolacie konania z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok.

30. V súvislosti s prejavom nespokojnosti žalovaného s napadnutým rozsudkom a s jeho tvrdením, že napadnutý rozsudok je nespravodlivý, arbitrárny a nezákonný, odvolací súd uvádza, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníkov strán sporu. Podstatné je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti, čo v prejednávanej veci splnené bolo. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie náležite odôvodnil a skutočnosť, že jeho výrok nenapĺňa predstavy žalovaného o výsledku sporu, neznamena, že rozhodnutie súdu je svojvoľné.

31. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v predmetnej veci z výsledkov dokazovania vyvodil správny skutkový záver, na ktorý aplikoval správne právne predpisy, pričom sa riadne vysporiadal so všetkými včas uplatnenými tvrdeniami, dôkazmi a námietkami strán sporu a správne rozhodol aj o nároku žalobkyne na náhradu trov konania.

32. Z dôvodov vyššie uvedených odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

33. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola v odvolacom konaní plne úspešná, preto jej patrí proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

34. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne v pomere hlasov tri ku nule.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) :

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)

- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)

- dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je

podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

- v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)

- dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).